

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Moniky Javorové a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D., v právní věci žalobce **Ředitelství silnic a dálnic ČR** se sídlem Na Pankráci 56, Praha 4, zastoupeného JUDr. Markem Křížem, advokátem se sídlem Masarykovo nám. 91/28, Karviná-Fryštát, proti žalovanému **Krajskému úřadu Moravskoslezského kraje** se sídlem 28. října 2771/117, Ostrava, za účasti zúčastněné osoby **Keriani, a. s.**, se sídlem Opletalova 1284/37, Praha 1, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného č. j. MSK 65902/2015 ze dne 24. 7. 2015, ve věci vyvlastnění,

t a k t o :

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

III. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání rozhodnutí žalovaného č. j. MSK 65902/2015 ze dne 24. 7. 2015, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a zúčastněné osoby proti rozhodnutí Městského úřadu Třinec č. j. MěÚT/33050/2012/SřaÚP/Pie ze dne 20. 3. 2015, jímž bylo k žádosti žalobce rozhodnuto o vyvlastnění nemovitostí ve vlastnictví zúčastněné osoby a o určení peněžní náhrady pro vyvlastňovaného.

Žalobce proti napadenému rozhodnutí v žalobě namítal, že nesouhlasí s rozsahem vyvlastnění. Ve vyvlastňovacím řízení došlo nad rámec požadavků žalobce na základě žádosti zúčastněné osoby k rozšíření vyvlastnění o pozemky p. č. 1060/5 (orná půda) o výměře 513 m² a p. č. 1060/6 (orná půda) o výměře 361 m² v kat. úz. Hnojník. Žalobce namítal, že rozšíření předmětu vyvlastnění o tento pozemek nemůže být odůvodněno znemožněním jejich využití výstavbou silnice I/68 a absencí přístupu z důvodu stávající vodoteče. Poukázal na to, že součástí výstavby silnice I/68 jsou i další související stavby, mezi nimiž je i přeložka předmětné bezejmenné vodoteče (SO 535). Vybudování zmíněné přeložky, která umožní přístup na sporné pozemky je již součástí územního rozhodnutí a musí být realizováno v rámci stavby silnice I/68. Nelze proto přisvědčit žalovanému, že přístup na předmětné parcely není ke dni rozhodování o vyvlastnění dán a nelze mít jistotu, že v budoucnu bude vybudován. Dále žalobce namítal, že žalovaný se vlastní vinou zbavil pozemku p. č. 1061/1, přes který měl přístup na sporné pozemky, ačkoli v době uzavření kupní smlouvy již běželo vyvlastňovací řízení. Závěrem žalobce vznesl námitky i proti výši ocenění sporných pozemků.

Protože se žalobce domáhal nejen přezkumu výroku o vyvlastnění, ale též i výroku o výši peněžité náhrady za vyvlastněné pozemky, kdy posléze uvedená skutečnost spadá do pravomoci civilních soudů, byla žaloba v uvedené části usnesením č. j. 22 A 87/2015-15 ze dne 10. 9. 2015 vyloučena k samostatnému projednání a řízení o ní je vedeno u podepsaného soudu pod sp. zn. 23 C 48/2015.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že žalobní body se shodují s odvolacími námitkami, s nimiž se vypořádal v napadeném rozhodnutí. Zdůraznil, že pokud se týče přístupu na sporné pozemky, v okamžiku rozhodování o vyvlastnění nebylo postaveno na jisto, že k realizaci stavby přeložky vodoteče dojde. Žalobce poukázal na rozhodnutí podepsaného soudu č. j. 22 A 29/2014-46 ze dne 17. 3. 2015 a Krajského soudu v Brně č. j. 29 Ca 159/2004-149 ze dne 31. 10. 2006, z nichž plyne, že nemožnost užívání či možnost užívání s nepřiměřenými obtížemi ve vztahu ke zbytkovým pozemkům nemůže být posuzována se zohledněním nejistých budoucích výsledků správních řízení. Podmínky pro aplikaci ustanovení § 4 odst. 3 zákona č. 184/2006 Sb., o vyvlastnění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o vyvlastnění“) proto dle názoru žalovaného splněny byly.

Zúčastněná osoba ve vyjádření ze dne 9. 11. 2015 uvedla, že sporné pozemky ze všech stran hraničí s pozemky ve vlastnictví státu. Zdůraznila, že dle

projektové dokumentace se nepočítá se zřízením žádné veřejně přístupné komunikace na sporné pozemky. Za absurdní označila námitku účelovosti při prodeji pozemku p. č. 1061/1, kdy tento měl výměru 107 000 m², kdežto sporný pozemek p. č. 1060/6 má výměru pouhých 361 m². Dále zúčastněná osoba zdůraznila, že chybějící přístup na sporné pozemky není jediným důvodem pro to, aby na ně bylo rozšířeno vyvlastnění. Jak zúčastněná osoba opakovaně uváděla i ve správním řízení, za zásadní důvod má to, že pozemky nelze objektivně využívat pro zemědělskou výrobu kvůli jejich umístění mezi vodotečí a mostním tělesem, minimální výměře a nevhodnému tvaru. Dále zúčastněná osoba podotkla, že sporné pozemky byly původně součástí pozemku p. č. 1060 o celkové výměře 60 000 m², kdy současné vlastnické poměry byly založeny právě až vyvlastňováním v souvislosti se stavbou silnice I/68.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů [dále jen „s. ř. s.“]), a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Z obsahu správních spisů soud zjistil, že žalobce pro uskutečnění veřejně prospěšné stavby „Silnice I/68 Třanovice/Nebory“ podal dne 28. 6. 2012 žádost o zahájení vyvlastňovacího řízení. V jeho průběhu podala vyvlastňovaná zúčastněná osoba dne 12. 7. 2012 žádost o rozšíření vyvlastnění podle § 4 odst. 3 zákona o vyvlastnění na sporné pozemky. V řízení došlo ze strany žalovaného k opětovnému zrušení prvostupňových rozhodnutí. Rozhodnutím Městského úřadu Třinec č. j. MěÚT/33050/2012/SřaÚP/Pie ze dne 20. 3. 2015 bylo zúčastněné osobě odňato vlastnické právo k pozemkům p. č. 1600/16 (orná půda) o výměře 21 949 m², p. č. 1600/12 (orná půda) o výměře 15 307 m², p. č. 1600/14 (orná půda) o výměře 3 119 m², p. č. 1060/5 (orná půda) o výměře 513 m² a p. č. 1060/6 (orná půda) o výměře 361 m² v kat. území Hnojník, které byly zapsány v katastru nemovitostí u Katastrálního úřadu pro Moravskoslezský kraj, Katastrální pracoviště Třinec, na listu vlastnictví č. 666 pro obec Hnojník a katastrální území Hnojník. Zároveň byla za předmět vyvlastnění určena náhrada ve výši 4 203 920 Kč. K námitkám, jež žalobce opakuje i v žalobě, správní orgán uvedl, že oba sporné pozemky jsou nepřístupné, vzhledem ke svému úzkému podélnému tvaru a výměře nevyužitelné a nepřístupné pro zemědělskou techniku. Budoucí přeložení a zasypaní vodoteče je irelevantní, neboť správní orgán se řídí stavem v době vyvlastnění. Prodej pozemku p. č. 1061/1 je rovněž nerozhodný, neboť překážkou přístupu k pozemku zůstává těleso silnice a pozemek, na němž se nachází vodoteč. Žalobce podal proti prvostupňovému rozhodnutí odvolání, které bylo napadeným rozhodnutím zamítnuto. Žalovaný pokud jde o námitky, které žalobce opakuje v žalobě, plně odkázal na prvostupňové rozhodnutí, s nímž se zcela ztotožnil.

Podle § 4 odst. 1 zákona o vyvlastnění lze vyvlastnění provést jen v takovém rozsahu, který je nezbytný k dosažení účelu vyvlastnění stanoveného zvláštním zákonem.

Podle § 4 odst. 3 zákona o vyvlastnění není-li možné pozemek, stavbu nebo jejich část, popřípadě právo odpovídající věcnému břemenu užívat bez vyvlastňovaného pozemku, stavby nebo jejich částí či věcného břemene buď vůbec, nebo jen s nepřiměřenými obtížemi, lze na ně rozšířit vyvlastnění, jestliže o to vyvlastňovaný požádá, i když není nezbytné k dosažení daného účelu.

Z citovaných zákonných ustanovení vyplývá, že podmínky pro vyvlastnění tzv. zbytkového pozemku dle § 4 odst. 3 zákona o vyvlastnění jsou stanoveny specificky jako speciální k obecným podmínkám pro vyvlastňování věcí ve veřejném zájmu. Toto ustanovení prolamuje princip nezbytnosti. Ústavní příkaz nahrazení majetkové újmy způsobené vyvlastněním (čl. 11 Listiny základních práv a svobod) vede k tomu, že na základě obecných principů o náhradě je třeba hradit i znehodnocení pozemků souvisejících s pozemky vyvlastňovanými. Protože znehodnocení zbytkového pozemku je nutno z hlediska ústavních záruk vlastnictví nahradit, volil zákonodárce legislativní řešení spočívající v rozšíření vyvlastnění na tento pozemek, neboť se tím jednak usnadňuje výpočet náhrady, jednak lze očekávat, že právě expropriant bude moci pozemek hospodářsky účelněji využít než expropriát, který jej nemůže užívat vůbec či jen s nepřiměřenými obtížemi.

Pokud se týče vyvlastňovacího důvodu spočívajícího v nepřístupnosti pozemků, který žalobce napadal tím, že pozemky budou v budoucnu zpřístupněny zasypáním vodoteče, pak soud akceptuje odkaz žalovaného na rozhodnutí podepsaného soudem č. j. 22 A 29/2014-46 ze dne 17. 3. 2015 a Krajského soudu v Brně č. j. 29 Ca 159/2004-149 ze dne 31. 10. 2006. V obou případech byla sice skutková stránka věci poněkud odlišná v tom, že se v nich neodkazovalo na konkrétní územní rozhodnutí, nýbrž na neurčité budoucí pozemkové úpravy. To ovšem na tam vyslovených obecných závěrech správních soudů nic nemění. I územní rozhodnutí dává stavebníkovi pouze možnost – nikoli povinnost – stavět; navíc v průběhu stavby může dojít k jejím modifikacím. Při vyvlastňování lze brát v úvahu toliko rozhodnutí, v nichž se přikazuje činnost odstraňující nepřístupnost pozemků a jako taková jsou z podnětu expropriáta exekvovatelná. To v dané věci splněno nebylo. Nadto soud poznamenává, že kromě nepřístupnosti pozemků bylo v řízení zúčastněnou osobou namítáno, že nepřiměřené obtíže při využívání pozemků plynou i z toho, že pozemky mají malé výměry, jsou úzkého podélného tvaru, přimklé k tělesu silnice, čímž je jejich užívání jako orné půdy prakticky znemožněno. Tyto skutečnosti nebyly v řízení nikterak rozporovány a jsou rovněž důvodem pro vyvlastnění uvedených zbytkových pozemků. Neobstojí ani námitka účelového prodeje pozemku p. č. 1061/1 v roce 2012, neboť jednak je účelovost tohoto prodeje jen s ohledem na poměry výměr předmětných pozemků zpochybněna, jednak není povinností vlastníka zdržovat se jednání, jež by mohlo být nepříznivé pro vyvlastnítele. Nestanoví-li zákon omezení, lze vlastnické právo vykonávat dle libosti vlastníka.

Krajský soud z výše uvedených důvodů žalobu jako nedůvodnou podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť procesně úspěšnému žalovanému nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti žádné nevznikly.

Osoba zúčastněná na řízení právo na náhradu nákladů řízení dle § 60 odst. 5 s. ř. s. nemá.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku je **možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Krajský soud v Ostravě
dne 19. ledna 2016

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu